

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 10 marca 2026 r.

PS-Le.431.1.2026.6

Pan
Wiesław Kasprzak
Dyrektor
Ośrodek Pomocy Społecznej
w Grodzisku Wielkopolskim
ul. Powstańców Chocieszyńskich 23d
62-065 Grodzisk Wielkopolski

ZALECENIA POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.), zwanej dalej *ustawą* zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, Delegatura w Lesznie przeprowadził w okresie od dnia 27 stycznia do 16 lutego 2026 roku kontrolę kompleksową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Grodzisku Wielkopolskim, zlokalizowanym pod adresem: ul. Powstańców Chocieszyńskich 23d, 62-050 Grodzisk Wielkopolski, zwanym dalej *Ośrodkiem*.

Zakres kontroli obejmował realizację zadań określonych ustawą o pomocy społecznej oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami w okresie od 1 stycznia 2025 roku do dnia zakończenia kontroli oraz działań wcześniejszych, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Ustaień kontrolnych dokonano w oparciu o wyniki analizy dokumentacji oraz przedstawione przez Kierownictwo Ośrodka informacje. Ustalenia opisane zostały w protokole, podpisanym przez Pana Dyrektora bez zastrzeżeń w dniu 5 marca 2026 r. (wpływ do WUW w dniu 6.03.2026 r.).

W oparciu o te ustalenia działalność kontrolowanej jednostki oceniono pozytywnie, pomimo stwierdzonej nieprawidłowości i uchybień.¹

W wyniku kontroli dokonano następujących ustaleń:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzisku Wielkopolskim jest gminną jednostką organizacyjną, realizującą zadania własne i zlecone z zakresu pomocy społecznej, działającą w formie jednostki budżetowej. Obszarem działania Ośrodka jest teren Gminy Grodzisk Wielkopolski. Podstawą funkcjonowania Ośrodka jest Statut oraz Regulamin organizacyjny OPS w Grodzisku Wielkopolskim.

Gmina Grodzisk Wielkopolski posiada „*Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grodzisk Wielkopolski na lata 2022-2027*”, co jest zgodne z art. 16b ust. 1 i art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej. Strategia uwzględnia wszystkie elementy, o których mowa w art. 16b ust. 2 ww. ustawy.

Zgodnie z art. 16a ust. 1-3 i art. 17 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej, co roku sporządzana jest ocena zasobów pomocy społecznej. Z danych z Oceny zasobów wynika, że w roku 2024 głównymi powodami ubiegania się w Gminie o pomoc społeczną było kolejno: długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, ubóstwo, bezrobocie, alkoholizm, bezdomność, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego i inne. Ocena została przedłożona Radzie Miejskiej w Grodzisku Wielkopolskim w terminie określonym w art. 16a ust. 4 ww. ustawy.

W zakresie kwalifikacji kadry kontrola wykazała, że Dyrektor Ośrodka oraz Zastępca Dyrektora OPS posiadają wymagane przepisami kwalifikacje, zgodne z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Na podstawie art. 110 ust. 7 ww. ustawy Burmistrz Grodziska Wielkopolskiego upoważnił Dyrektora i Zastępcę Dyrektora do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości Gminy.

¹ Przyjęto 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo uchybień, pozytywna mimo nieprawidłowości, negatywna.

Wymogi kwalifikacyjne określone w obowiązujących przepisach w dniach kontroli spełniało również osiem osób realizujących zadania pracownika socjalnego, zatrudnionych na stanowiskach: pracownik socjalny, starszy pracownik socjalny i specjalista pracy socjalnej², a także Kierownik Sekcji Świadczeń Pomocy Społecznej³. Główny księgowy Ośrodka spełnia wymogi kwalifikacyjne określone w art. 54 ust. 2 pkt 5 lit. a-d ustawy o finansach publicznych.⁴

Analiza zabezpieczenia kadrowego wykazała, iż w dniach kontroli rejony opiekuńcze OPS obsługiwało 8 osób z kwalifikacjami pracownika socjalnego, co świadczy o spełnianiu przez Ośrodek wymogu określonego w art. 110 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej stanowiącym, iż „*Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych*”.

W okresie objętym kontrolą podopieczni OPS w Grodzisku Wielkopolskim korzystali z pomocy w formie: zasiłku stałego, zasiłku okresowego, zasiłku celowego, specjalnego zasiłku celowego, zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, zasiłku celowego w formie biletu kredytowanego, schronienia, posiłku, sprawienia pogrzebu, usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, odpłatności gminy za pobyt w domu pomocy społecznej, a także wynagrodzenia należnego opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd.

Ocena prawidłowości przyznawania świadczeń w dokumentacji 26 osób/rodzin, w sumie 24 decyzji administracyjnych wykazała, iż:

- wydanie decyzji o przyznaniu pomocy każdorazowo poprzedzone było przeprowadzeniem u wnioskodawcy wywiadu środowiskowego, zgodnie z art. 106 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej oraz na zasadach określonych w przepisach rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego⁵. Przy stałym lub długookresowym pobieraniu świadczeń, aktualizacje wywiadów przeprowadzano w terminach określonych w art. 107 ust. 4 ustawy, tj. nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, a w przypadku osób przebywających w domach pomocy społecznej - nie rzadziej, niż co 12 miesięcy;
- w żadnej z kontrolowanych spraw nie wniesiono uwag co do terminowości przeprowadzanych wywiadów;
- w badanym materiale nie stwierdzono przypadków niezasadnego przyznania pomocy i nieprawidłowości przy naliczaniu świadczeń;
- w żadnej z kontrolowanych spraw nie stwierdzono nieprawidłowości w ustalaniu wysokości świadczeń pieniężnych, które przyznawano zgodnie z art. 37 ust. 2 - 3, art. 38 ust. 2 - 4, i art. 41 pkt 2 ww. ustawy;
- w sprawie dotyczącej udzielenia pomocy rodzinie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, fakt wystąpienia zdarzenia i jego okoliczności zostały właściwie udokumentowane, a poniesione straty opisane i oszacowane. Udzielone wsparcie było uzasadnione;
- przy udzielaniu pomocy w formie usług opiekuńczych objęcie wnioskodawcy pomocą następowało niezwłocznie i w oparciu o szczegółowe rozpoznanie potrzeb wynikających

² art. 116 ust. 1 pkt 1-4, art. 121b ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej;

³ załącznik nr 3 do rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych, tabela IID Stanowiska w urzędach i samorządowych jednostkach organizacyjnych, stanowiska kierownicze urzędnicze, poz. 12;

⁴ Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 ze zm.;

⁵ rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 893);

ze stanu zdrowia podopiecznego. Jakość, efektywność i celowość długoterminowo przyznawanych usług monitorowane były przez Ośrodek w trakcie wizyt pracownika w środowisku i cyklicznie przeprowadzanych kontroli, a ocena realizacji usług utrwalana była w dokumentacji podopiecznego;

- potwierdzanie decyzją Burmistrza Grodziska Wielkopolskiego prawa do świadczeń opieki zdrowotnej poprzedzone było przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego. Analizowana decyzja zawierała numer PESEL świadczeniobiorcy i została wysłana również do NFZ w terminie określonym w art. 54 ust. 6 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Ocena wydanych decyzji wykazała, iż:

- wszystkie kontrolowane decyzje posiadały podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie oraz pouczenie o możliwości i trybie wniesienia odwołania, zgodnie z art. 107 Kpa⁶. Ponadto – pouczenie o obowiązkach osoby korzystającej z pomocy społecznej wynikających z art. 109 ustawy;
- w żadnej z kontrolowanych spraw nie wniesiono uwag co do terminowości wydawanych decyzji.

W okresie objętym kontrolą OPS w Grodzisku Wielkopolskim podejmował działania wynikające z rozeznaczonych potrzeb lokalnych, w tym tworzył i realizował programy ostonowe zgodnie z wymogiem określonym w art. 17 ust. 2 pkt 4, a także realizował rządowe programy pomocy społecznej, mające na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy.

Stwierdzone uchybienia i nieprawidłowości.

W trakcie kontroli stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W dniach kontroli Ośrodek **nie spełniał** wymogu określonego w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, który stanowi, iż: *„Ośrodek pomocy społecznej (...) zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy **na 2000 mieszkańców** lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy **na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących**.”*

W okresie objętym kontrolą na 1 pracownika socjalnego OPS przypadało **2403** mieszkańców Gminy Grodzisk Wielkopolski oraz – wg danych za 2025 r. – **56** rodziny objęte pracą socjalną.

Ponadto w trakcie kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

1. W decyzjach przyznających świadczenie w formie zasiłku stałego, zasiłku okresowego, zasiłku celowego i specjalnego zasiłku celowego oraz udzielenia schronienia, w sumie w 13 przypadkach, stwierdzono:

⁶ ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2025 r. poz. 1691), określana dalej Kpa;

- brak doprecyzowania przywołanego art. 106 ustawy o pomocy społecznej o ust. 4. Ponadto w 1 decyzji przyznającej zasiłek okresowy stwierdzono, iż nie wzmiankowano o zmianach do przywoływanego tekstu jednolitego ustawy o pomocy społecznej w momencie gdy tekst jednolity posiadał już wersje zmieniające.
2. W sprawach dotyczących usług opiekuńczych stwierdzono:
- w 2 przypadkach brak przywołania art. 7 pkt 6 oraz art. 17 ust. 1 pkt 11 ustawy o pomocy społecznej;
 - w 2 przypadkach przy powoływaniu się w podstawie prawnej decyzji na przepisy Uchwały Rady Miejskiej w Grodzisku Nr LXVI/527/2024 z dnia 29.02.2024 r. w sprawie *określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również trybu ich pobierania, a także szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług* zastosowano niezgodne z zasadami techniki prawodawczej wskazanie nazwy jednostki redakcyjnej w przywoływanym §1 (przywołano §1 ust. 1 natomiast powinno być § 1 pkt 1). Ponadto brak doprecyzowania adekwatnie do rodzaju przyznanych usług przywoływanego § 3 oraz brak przywołania § 5 wymieniającego okoliczności sprawy uzasadniające częściowe lub całkowite zwolnienie z odpłatności.

Ponadto w decyzji nr SŚPS 4625.4.2026 z dnia 02.01.2026 r stwierdzono:

- w przytoczonym art. 50 ustawy o pomocy społecznej brak przywołania ust. 1 adekwatnie do sytuacji rodzinnej klientki, natomiast przywołanie ust. 2, który w tym postępowaniu nie ma zastosowania. Dalej w treści uzasadnienia tej decyzji powołując się na przesłanki prawne stojące za obniżeniem kwoty odpłatności klientki za usługi błędnie wskazano §3 ust. 2 cyt. Uchwały Nr LXVI/527/2024 z dnia 29.02.2024 r. (przepis odnosi się do usług sąsiedzkich) oraz w tym przepisie lit. d i f, podczas, gdy w cyt. przepisie Uchwały brak takich jednostek redakcyjnych.

3. W sprawach dotyczących specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi stwierdzono:
- w 3 decyzjach w podstawie prawnej decyzji stwierdzono błędne powołanie się na art. 17 ust. 1 pkt 11 i art. 50 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, które nie ma zastosowania w przypadku specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Ponadto - niemający zastosowania przepis § 1 pkt 2 lit. d rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2024 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych (...) (Dz. U. z 2024 r. poz. 1044);
 - w 3 decyzjach w podstawie prawnej decyzji w przywoływanym przepisie § 2 rozporządzenia w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2024 r. poz. 816) błędnie wskazano rozszerzenie o ust. 3 zamiast o pkt 3;
 - W sprawie zakończonej decyzją nr SŚPS.4625.7.2025 z dnia 14.01.2025 r. oraz zmieniającą decyzją nr SŚPS.4625.21.2025 z dnia 30.06.2025 r, stwierdzono:
 - brak przywołania § 2 pkt 5 rozporządzenia w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych mającego zastosowanie w sprawie.

4. W sprawach dotyczących ustalania odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej stwierdzono:

- w 1 przypadku brak doprecyzowania przywołanego art. 60 ustawy o pomocy społecznej adekwatnie do sytuacji klienta.

5. W sprawie dotyczącej potwierdzenia prawa do ubezpieczenia zdrowotnego stwierdzono:

w sentencji decyzji błędnie wskazano datę rozpoczęcia świadczenia opieki zdrowotnej – jest „3.06.2024 r.” podczas gdy powinno być „6.03.2025 r.” – pomimo, iż w całym postępowaniu prawidłowo określono tę datę.

Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzisku Wielkopolskim po zapoznaniu się z Notatką służbową z analizy materiału źródłowego – akt spraw z indywidualnych postępowań w sprawach z zakresu pomocy społecznej z dnia 12.02.2026 r., pismem SEO.081.1.2026 z 16.02.2026 r. poinformował, że: (...) *w celu poprawnego wskazywania podstaw prawnych w treści wydawanych decyzji pracownicy będą sprawdzali w każdym indywidualnym przypadku czy podane w projekcie decyzji podstawy prawne są uszczegółowione i właściwe, zaś w systemie informatycznym POMOST (...) w szablonach decyzji podstaw prawnych zostały naniesione zmiany zgodnie z zaleceniami wskazanymi w Notatce. W pozostałych kwestiach wskazanych w Notatce postaramy się dołożyć wszelkich starań, aby uwzględnić (...) przytoczone sugestie oraz postępować zgodnie (...) ze wskazówkami.*

Zalecenia pokontrolne:

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.) wnoszę o:

1. Podjęcie działań mających na celu zatrudnienie w Ośrodku Pomocy Społecznej w Grodzisku Wielkopolskim odpowiedniej liczby pracowników socjalnych zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.).

Ponadto rekomenduję:

1. Dokonać wszelkiej staranności przy redagowaniu decyzji administracyjnych, zgodnie z art. 107 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego i złożoną przez Dyrektora Ośrodka deklaracją z dnia 16.02.2026 r., w zakresie przywoływania w podstawie prawnej przepisów adekwatnych do indywidualnej sytuacji klienta ustalonej w toku postępowania.

Pozostałe informacje.

Działając na podstawie art. 128 ust. 4 ustawy pomocy społecznej, oczekuję przedstawienia przez Pana Dyrektora, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych, pisemnych informacji o sposobie ich realizacji.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych, przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia do nich zastrzeżeń.

Przypominam także, że zgodnie z art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 12.000 zł.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej
Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego
w Poznaniu

*/-podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego
klasyfikowanego certyfikatu/*

Do wiadomości:
Pan Piotr Hojan
Burmistrz Grodziska Wielkopolskiego
ul. Stary Rynek 1
62-065 Grodzisk Wielkopolski